

Förord

Kännetecknande för en ställningsentreprenad är att entreprenaden inte omfattas av beställarens egen färdigställda entreprenad, och därmed inte blir föremål för slutbesiktning i traditionell mening. Parterna utför istället en gemensam slutkontroll efter ställningsarbetenas slutförande, normalt då ställningen har demonterats och avlägsnats från arbetsplatsen, i syfte att fastställa om ställningsentreprenaden är godkänd.

En ställningsentreprenad kännetecknas vidare av att beställaren övertar ställningen efter en kontroll av densamma. Kontrollen ska utföras av såväl entreprenören (den som uppför ställningen) som beställaren (den som använder ställningen), se punkt 19.

Begreppet ställning innefattar även väderskydd.

Allmänna Bestämmelser AB 04 och AB-U 07

1. För ställningsentreprenaden gäller allmänna bestämmelser för underentreprenader AB-U 07 och till följd av detta allmänna bestämmelser för byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader AB 04 i tillämpliga delar, med nedanstående branschspecifika ändringar och tillägg. Det förutsätts därför att parterna tagit del av AB-U 07 och AB 04.

Omfattning

2. Med tillägg till AB-U 07 punkt 2 föreskrivs att dessa branschspecifika tillägg ligger mellan 2 och 3 i rangordningen som position 2,5.
3. Ställningsentreprenaden omfattar, om inget annat föreskrivs, transport, montering, uthyrning och demontering av avtalad ställning.
4. Med tillägg till AB 04 kap. 1 § 8 föreskrivs att entreprenören har rätt att utgå från att montageplatsen vid entreprenörens övertagande av arbetsområdet är åtkomlig, avröjd, grovplanerad, fri från is och snö samt att montageplatsen har bärlighet och är avjämnad för den lastklass som ställningen är avsedd för, att erforderlig monterings- och upplagsplats finns i nära anslutning till montageplatsen samt att erforderlig transportväg med tillräcklig bärlighet finns mellan monterings- och upplagsplats och montageplats.
5. Entreprenören ska ombesörja och bekosta erforderliga avspärningar av montageplatsen¹ för obehöriga under uppförandet av ställningen. Entreprenören avlägsnar sådana avspärningar då ställningen har godkänts. Entreprenören ansvarar på motsvarande sätt för erforderliga avspärningar vid demontering av ställning.
6. Vid risk för påkörning av ställning ska beställaren ombesörja och bekosta erforderliga påkörningsskydd och reflexer eller belysning i syfte att varna fordonstrafik och gående.
7. Beställaren ska bekosta eventuell markhyra.
8. Beställaren ska till entreprenören redovisa det material som ställningen ska infästas i.
9. Efter val av ställningskonstruktion ska entreprenören;
  - a. till beställaren redovisa de krafter som kommer att påföras underlaget varvid beställaren ska säkerställa att underlaget kan uppta dessa krafter (markens bärlighet).

- b. dimensionera erforderliga infästningspunkter samt utföra och bekosta dragprov av infästningar i erforderlig omfattning, dock alltid minst 10 % av totala antalet infästningar, såvida inte parterna överenskommit annat. Om infästning sker i olika konstruktioner gäller detta för varje konstruktion.

10. Om inte annat föreskrivits i kontraktshandlingarna ska beställaren utföra och bekosta återlagning av infästningshål till ställningen.

Utförande

11. Arbete ska bedrivas i enlighet med gällande skydds- och säkerhetsföreskrifter. Det åligger beställaren att informera entreprenören om eventuella särskilda miljö- och hälsorisker vid den aktuella arbetsplatsen.
12. Entreprenören ska innan entreprenaden påbörjas genom egenkontroll kontrollera att förutsättningar enligt punkt 4 ovan föreligger.

Organisation

13. *ID06 och personalliggare*

Samtliga personer som ska arbeta på arbetsplatsen ska ha giltigt ID 06 kort och vara förnamnda enligt gällande regler om elektronisk personalliggare i byggbranschen. Entreprenören är skyldig att föra och hålla sin del av personalliggaren tillgänglig för Skatteverket. Uppgifter i detalj, till exempel till vem förhandsanmälan ska ske tillhandahålls av beställaren före arbetets start.

Tider

14. Hyrestiden räknas från den dag ställningen eller del av ställning är godkänd enligt punkt 19 nedan. Om inte godkännande sker inom föreskriven tid på grund av beställarens underlåtenhet räknas hyrestiden från den dag godkännandet rätteligen skulle ha skett. Om inte godkännande sker inom föreskriven tid på grund av entreprenörens underlåtenhet räknas hyrestiden först från den dag ställningen eller del av ställning är monterad av entreprenören samt kontrollerad och godkänd av beställaren. Hyrestiden avslutas vid avtalad tid för nedmontering, eller om sådan inte har avtalats, från den dag då ställningen enligt besked från beställaren står till entreprenörens förfogande för nedmontering, dock ej tidigare än fem (5) arbetsdagar efter det att beställaren lämnat besked därom.
15. Nedmontering av ställning ska ske inom två veckor efter det att beställaren avropat nedmontering, såvida inte parterna avtalat tid för nedmontering.

Ansvar och avhjälpande

16. Med ändring av AB 04 kap. 5 föreskrivs att § 2 (förtida ibruktagande) utgår.
17. Med ändring av AB 04 kap. 5 § 17, första och andra stycket, föreskrivs att:

Orden "besiktningens utlåtande/besiktningens utlåtandet" ersätts med "protokoll från slutkontroll". Formuleringen "i samband med garanti tidens utgång" ersätts med "inom 2 år från det att entreprenaden godkänts".

1. Parterna ska redan i anbudsskedet gemensamt säkerställa att det inte föreligger några oklarheter kring ansvarsfördelningen mellan dels (i) beställaren åtagande såvitt avser arbetsplatsens

övergripande avspärningar respektive (ii) entreprenörens åtagande såvitt avser avspärningar av montageplatsen.

18. Med ändring av AB 04 kap. 5 § 22 (försäkringar) föreskrivs att:

Om inte annat föreskrivits i kontraktshandlingarna beträffande parternas försäkringar, gäller följande.

Entreprenören ska ha allriskförsäkring för skador på entreprenaden även innefattande själva ställningen. Beställaren ska vara medförsäkrad. Försäkringen ska gälla under entreprenadtiden och, i fråga om skador för vilka entreprenören ansvarar, under minst fem år efter entreprenadens godkännande. Försäkringsbeloppet ska motsvara återanskaffningsvärdet av entreprenaden jämte arbete, som beställaren tillhandahåller. Detta gäller även själva ställningen. Självriskerna ska vara högst tre prisbasbelopp.

Entreprenören ska vidare ha ansvarsförsäkring för entreprenadverksamhet under entreprenadtiden och under minst fem år efter entreprenadens godkännande. Försäkringsbeloppet ska lägst vara 200 prisbasbelopp. Självriskerna ska högst vara tre prisbasbelopp.

Med prisbasbelopp förstås prisbasbeloppet vid tiden för avtalets ingående.

Entreprenören ska tillställa beställaren bevis om att överenskomna försäkringar finns. Om entreprenören underlåter detta och rättelse inte sker, får beställaren på entreprenörens bekostnad själv teckna försäkring.

Vid skada åligger det part att nyttja avtalad försäkring.

19. Med ändring av AB-U 07 föreskrivs att punkt 9 (avsynning) inte ska gälla.

När ställningen är färdig ska entreprenören göra en kontroll för att säkerställa att ställningen är korrekt byggd och fungerar väl. Beställaren ska om möjligt delta i kontrollen eftersom denne vid övertagandet av ställningen ska kontrollera och godkänna densamma. STIBs "Fakta om Ställningen/Egenkontroll Ställningen är ett lämpligt hjälpmedel för dokumentation av kontroll och godkännande. Beställarens godkännande inskränker inte entreprenörens ansvar att ställningen överlämnas i avtalat skick.

20. Beställaren ska fortlöpande under hyrestiden ansvara för att ställningen kontrolleras enligt vad som anges i AFS 2013:04 § 61 (eller vid var tid gällande AFS).
21. Beställaren har inte rätt att använda ställningen till andra ändamål än vad som avtalats. Ingrepp i eller påbyggnad av ställningen, exempelvis intäckning, väderskydd och skyltar, får endast utföras av entreprenören.
22. När ställningen ställs till entreprenörens förfogande för nedmontering, ska den vara väl avstädad och rengjord från fast och löst avfall såsom sten, bruk och dylikt till det skick i vilket den tillhandahålls, med hänsyn taget till normalt slitage. Det åligger därvid beställaren att bland annat rengöra ställningsdetaljer som kräver speciell rengöring efter en ställningsentreprenad, exempelvis vid fasadputsning, gjutningsarbeten, arbeten i oljecistern, lukt från processindustrierna. Om så ej kan ske åligger det beställaren att inom samma tid ersätta materialet med likvärdigt vid äventyr att beställaren annars är skyldig att ersätta entreprenörens skada på grund av underlåtenhet.

Ekonomi

23. Med ändring av AB 04 kap. 6 föreskrivs att §§ 15–16 utgår och ersätts med:

Beställaren får under entreprenadtiden, samt efter beställarens godkännande av entreprenaden, innehålla skäligt belopp avseende

krav på viten, skadestånd och annan fordran i anledning av kontraktet eller annat entreprenadkontrakt mellan parterna.

Besiktning

24. Med ändring av AB 04 föreskrivs att kapitel 7 utgår och ersätts med:

(i) Efter skriftlig anmälan från entreprenören om att arbetena är slutförda, ska beställaren utan dröjsmål kalla entreprenören till gemensam slutkontroll. Vid slutkontrollen ska parterna undersöka och bedöma om arbetena är kontraktensligt utförda och att skador inte föreligger.

(ii) Vid slutkontrollen ska beställaren föra protokoll, där det antecknas, vilka som närvarat, vilka fel och/eller skador som påtalats, frist för avhjälpande samt om entreprenaden godkänts. Beställaren ska godkänna entreprenaden om det inte föreligger fel och/eller skador vid slutkontrollen eller efter det att påtalade fel och/eller skador är avhjälpade.

(iii) Underlåter entreprenören att närvara vid slutkontrollen kan den likväl genomföras av beställaren. Om slutkontroll inte verkställs inom föreskriven tid på grund av beställarens underlåtenhet, anses entreprenaden godkänd från den dag slutkontroll rätteligen skulle ha verkställts.

25. Med ändring av AB-U 07 föreskrivs att punkt 14–22 (Besiktning) utgår.

Hävning

26. Med tillägg till AB 04 kap. 8 § 1 föreskrivs att beställaren äger rätt att häva avtalet såvitt avser återstående arbeten om entreprenören inte följer arbetsplatsens ordnings- och skyddsregler och underlåter att snarast vidta rättelser trots skriftlig anmodan därom.
27. Om kontraktet hävs enligt AB 04 kap 8. § 2 äger entreprenören rätt att demontera och återta ställningen med härför erforderligt tillträde till arbetsplatsen.

Allmänna hjälpmedel och allmänna arbeten

28. Med ändring av AB-U 07 punkt 26 föreskrivs att sista meningen inte ska gälla.
29. Entreprenören tillhandahålls elström.
30. Entreprenören tillhandahålls personalbod och toalett.
31. På arbetsplats där kran, travers eller lastare finns och är tillgänglig tillhandahålls dessa entreprenören.
32. Utformning och placering av skyltar på ställning, i syfte att entreprenören lätt ska kunna kontaktas vid befarad eller inträffad skada, ska överenskommas mellan parterna.